

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten

KOM(2011) 665 endelig — 2011/0302 (COD)

(2012/C 143/23)

Ordfører: **Raymond HENCKS**

Rådet og Europa-Parlamentet besluttede henholdsvis den 17. november 2011 og den 13. december 2011 under henvisning til artikel 172 og 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten

COM(2011) 665 final – 2011/0302 (COD).

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationsfundet, som vedtog sin udtalelse den 3. februar 2012.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 478. plenarforsamling den 22.-23. februar 2012, mødet den 22. februar, følgende udtalelse med 132 stemmer for, ingen imod og 3 hverken for eller imod:

Denne udtalelse er en del af en pakke på fem udtalelser fra EØSU om "**Connecting Europe-faciliteten**" og retningslinjerne herfor, som blev offentliggjort af Kommissionen i oktober 2011. Pakken omfatter udtalelserne **TEN/468** om **Connecting Europe-faciliteten** (ordfører: Raymond Hencks), **TEN/469** om retningslinjerne for transeuropæiske **telenet** (ordfører: Antonio Longo), **TEN/470** om retningslinjerne for den transeuropæiske **energiinfrastruktur** (ordfører: Egbert Biermann), **TEN/471** om retningslinjerne for det transeuropæiske **transportnet** (ordfører: Stefan Back) og **TEN/472** om initiativet med **projektoptioner** til infrastrukturprojekter (ordfører: Armin Duttine).

1. Konklusioner

1.1 EØSU bifalder Kommissionens plan om at afsætte 50 mia. EUR på det kommende flerårige budget for 2014-2020 til at forbedre sammenkoblingen af netværk for transport, energi og digital kommunikation i EU. Udvalget bifalder ligeledes princippet om udstedelse af europæiske obligationer til infrastrukturprojekter, de såkaldte "EU-projektoptioner", der forventes at udløse en multiplikatoreffekt gennem tilvejebringelse af den nødvendige offentlige og private kapital til opfyldelse af investeringsbehov, der skønnes at være på omkring 1 000 mia. EUR.

1.2 Målrettede investeringer i disse nøgleinfrastrukturer vil bidrage til atter at sætte skub i udviklingen inden for handel, vækst og konkurrenceevne samt skabe nye job på et tidspunkt, hvor Europa har hårdt brug for det.

1.3 Eftersom den klassiske finansiering af investeringer gennem offentlige midler viser sig at være mere og mere vanskelig i disse krisetider, udgør anvendelsen af en ny type finansieringsmidler i EU i tæt samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank – under visse forbehold (se udtalelse TEN 472) – en supplerende og innovativ løsning til at tiltrække kapital fra pensionsfonde, forsikringselskaber og andre aktører på kapitalmarkedet, der er interesseret i at investere i langsigtede projekter.

1.4 Selvom EØSU anerkender Kommissionens hensigt om efter eget udsagn at finde nye koncepter til at mobilisere en større del af den private opsparring, vurderer udvalget, at disse

løsningsmodeller ikke udelukkende bør rettes mod storkapitalen, men tilrettelægges på en sådan måde, at de også kan interessere småsparere.

1.5 Tilstrækkeligt store investeringer i velegnede, moderne, fleksible, bæredygtige og lettilgængelige (navnlig for handicappede) infrastrukturen er ikke kun vigtige set ud fra et pengeomæssigt perspektiv. Disse investeringer bør ligeledes ses i sammenhæng med den sociale og territoriale samhørighed og i forhold til miljø og forsyningssikkerhed.

1.6 Det er kun ved at kombinere national, regional og lokal offentlig finansiering og privat finansiering med EU-finansiering, at de fastsatte mål med hensyn til sammenkobling af infrastrukturen vil kunne nås.

1.7 Det vil sige, at når Kommissionen udvælger de projekter, EU skal være med til at finansiere, bør valget falde på projekter, der ikke blot har en høj europæisk merværdi, men som også tager hensyn til behovet for udvikling af infrastrukturer, der opfylder nationale eller regionale behov.

1.8 Infrastrukturinvesteringer har endvidere væsentlig betydning for EU's og medlemsstaternes sikkerhed, hvilket der bør tages højde for, når projekterne udformes, og godkendelsesproceduren indledes. De er nemlig en forudsætning for, at de isolerede regioner, der endnu eksisterer i EU, kan blive fysisk integreret i Unionen.

1.9 Unionen bør derfor fortsat løbende og på proportionel vis tildele medlemsstaterne midler gennem EU's strukturfonde med henblik på at bekæmpe enhver social og geografisk kløft, når det gælder adgangen til infrastruktur i form af nationale net.

1.10 EØSU bifalder forslaget om centraliseret forvaltning af projekterne til sammenkobling af de transeuropæiske transportnet, energinet og digitale net. Udnyttelse af synergieffekterne mellem disse tre sektorer og forbedring af de operationelle regler – herunder navnlig en rationalisering af procedureerne for udstedelse af godkendelser til projekter af fælles interesse samt en nedbringelse af deres gennemførelsesfrister – vil gøre det muligt at reducere omkostningerne og øge projekternes effektivitet.

1.11 EØSU opfordrer medlemsstaterne til at støtte Kommissionens initiativer på området og øge bevidstheden hos kapitalmarkederne og andre investorer samt tilskynde dem til aktivt at bidrage til at gøre dette tiltag til en succes.

2. Indledning

2.1 I forbindelse med forslaget om den kommende flerårige finansielle ramme 2014-2020 har Kommissionen fremsat forslag om en række konkrete foranstaltninger med henblik på at fremme integrerede europæiske infrastrukturer inden for transport, energi og digital kommunikation.

2.2 I de sidste ti år er der gennemsnitligt set afsat stadig færre midler til infrastruktur i Europa, selv om målrettede investeringer på området spiller en vigtig rolle for genopretningen i forhold til den økonomiske krise og har afgørende betydning for Europas økonomiske fremtid.

2.3 For at skabe fremgang i forhold til de ovennævnte infrastrukturer og bidrage til de vækstprioriteter, der indgår i den nye strategi for det indre marked, foreslår Kommissionen et nyt instrument ved navn "Connecting Europe-faciliteten".

2.4 Det siger sig selv (hvilket EØSU har understreget i flere af sine udtalelser), at avancerede, intelligente, bæredygtige og fuldt sammenkoblede net af veje, jernbaner, vandveje og lufruter, veje til multimodal transport, elektricitet, olie- og gasrørledninger og elektronisk bredbåndskommunikation har vital betydning for det integrerede økonomiske område. De led, der mangler, og flaskehalsene i sammenkoblingen af de europæiske net hæmmer gennemførelsen af det indre marked væsentligt og skaber kløfter mellem regioner samt bevirker, at Europa bliver afhængig af tredjelande, navnlig på energiområdet.

2.5 Målrettede investeringer i disse nøgleinfrastrukturer vil bidrage til atter at sætte skub i udviklingen inden for handel, vækst og konkurrenceevne samt skabe nye job på et tidspunkt, hvor Europa har hårdt brug for det.

2.6 Imidlertid er investeringer i hovedinfrastrukturnettene i sagens natur langsigtede projekter, som har behov for massive investeringer, hvis økonomiske afkast er forbundet med stor risiko (for lav ansættelse af udgifterne, overvurdering af trafikmængden, risici forbundet med den komplicerede finansiering). Det gælder navnlig i anlægsfasen og i den første tid, de pågældende net er i drift.

2.7 Eftersom de offentlige budgetter på nationalt, lokalt og europæisk niveau ikke alene kan finansiere disse projekter, foreslår Kommissionen et nyt budgetinstrument, nemlig den såkaldte "Connecting Europe-facilitet", samt reviderede retnings-

linjer for transport, energi og it med henblik på at tiltrække yderligere private og offentlige midler og øge troværdigheden omkring infrastrukturprojekterne samt mindske deres risikoprofiler.

2.8 Med henblik herpå har Kommissionen fremlagt en række forslag, der er gengivet i:

- et forslag til en forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten (EØSU's udtalelse TEN/468)
- et forslag til en forordning om generelle regler for Fællesskabets finansielle støtte inden for de transeuropæiske transport- og energinet (EØSU's udtalelse TEN/472)
- et forslag til en forordning om retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet (EØSU's udtalelse TEN/471)
- et forslag til en forordning om retningslinjer for transeuropæisk energiinfrastruktur (EØSU's udtalelse TEN/470)
- et forslag til en forordning om retningslinjer for de europæiske telekommunikationsnet (EØSU's udtalelse TEN/469).

3. Resumé af meddelelsen om integration af Europas infrastruktur anlæg og forslaget til forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten

3.1 For at fremskynde investeringerne i de transeuropæiske transportnet, energinet og digitale net samt mobilisere den nødvendige finansiering fra både den offentlige og private sektor foreslår Kommissionen for perioden 2014-2020:

- at forberede sig på, at behovet for investeringer i sammenkoblede europæiske net løber op i størrelsesordenen +/- 1 000 mia. EUR fordelt som følger:

Energi	Elektricitet	140 mia. EUR
	Gas	70 mia. EUR
	CO ₂	2,5 mia. EUR
	Olie	p.m.
Transport (Vej, jernbaner, indre og ydre vandveje og lufruter)		500 mia. EUR Heraf 250 mia. til hovednettet En fordeling af finansieringsbehovene for de forskellige transportformer foretages efterhånden som projekterne udvælges
	Bredbåndskommunikation	270 mia. EUR

- at afsætte 50 mia. EUR til investeringsprojekter inden for sammenkobling af paneuropæiske net, hvoraf 40 mia. hidrører fra Unionens budget, og 10 mia. øremærkes i Samhørighedsfonden til transportinfrastrukturer. Disse midler fordeles som følger:

Energi	9,1 mia. EUR
Transport	31,7 mia. EUR
Telekommunikation/Digitale net	9,2 mia. EUR

- at være med til at finansiere projekter til sammenkobling af transeuropæiske net af fælles interesse, udvalgt af Kommissionen (efter forslag fra medlemsstaterne) med satser på mellem 20 og 75 % af de støtteberettigede omkostninger, i undtagelsestilfælde endda op til mellem 80 og 100 %
- at øge potentialet med hensyn til at tiltrække yderligere finansiering fra den private sektor gennem indførelse af europæiske projektobligationer til infrastrukturprojekter (EU project bonds) med henblik på at mindske risikoen for tredjepartsinvestorer. EU's budget vil således blive anvendt til at levere kapital til Den Europæiske Investeringsbank (EIB) med henblik på at dække en del af den risiko, som denne påtager sig, når den er med til at finansiere de støtteberettigede projekter. EU's budget leverer dermed en form for garanti, således at EIB påtager sig at finansiere de pågældende projekter, men EIB vil skulle bære den resterende risiko.

I løbet af en pilotfase (2012-2013) med 5 til 10 projekter burde de midler, der således overføres fra EU til EIB, og som vil udgøre maksimalt 230 mio. EUR, der fuldt ud finansieres ved at omfordele uudnyttede bevillinger fra eksisterende investeringsprogrammer, ifølge Kommissionens vurdering skabe en løftestangseffekt for andre investorer og tilvejebringe et beløb på op til 4,6 mia. EUR.

- at tilstræbe størst mulig synergi mellem energi-, transport- og ikt-programmer, således at man sikrer, dels at den politiske strategi er sammenhængende, og at Kommissionen udvælger projekterne i henhold til klare, harmoniserede kriterier, og dels, at der sker opfølgning og overvågning af projekter, så EU's finansiering er målrettet og giver den største gennemslagskraft
- at indføre foranstaltninger til forenkling af de eksisterende regler. Det gælder navnlig tilpasning af indikatorer til Europa 2020-strategiens mål, forkortelse af godkendelsesfristerne, centraliseret forvaltning af de tre sektorer, eventuelt oprettelse af et forvaltningsorgan, fælles tildelingskriterier og årlige arbejdsprogrammer, oprettelse af et koordineringsudvalg for faciliteten, og endelig tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter.

4. Generelle bemærkninger

4.1 EØSU bifalder de initiativer, Kommissionen har taget med henblik på at fremme og koordinere investeringer i strategiske projekter med europæisk merværdi samt foreslå alternativer til den traditionelle tilskudsfinansiering i perioden 2014-2020.

4.2 EØSU bifalder ligeledes forslaget om en finansierings- og centraliseret forvaltningsmekanisme samt fælles arbejdsprogrammer for projekter til sammenkobling af transeuropæiske net for transport, energi og digitale infrastrukturer, som varetages direkte af Kommissionen, evt. bistået af et gennemførelsesorgan. Udnyttelse af synergieffekterne mellem disse tre sektorer samt forbedring af de operationelle regler – herunder navnlig en rationalisering af procedurerne for udstedelse af godkendelser til projekter af fælles interesse samt en nedbringelse af deres gennemførelsesfrister – vil gøre det muligt at reducere omkostningerne og øge projekternes effektivitet.

4.3 EØSU støtter dermed forslaget om at prioritere projekter, der giver europæisk merværdi og er nødvendige for Europa, med henblik på at koble de transeuropæiske net sammen med medlemsstaternes infrastrukturnet. Udvalget ønsker imidlertid at påpege, at Unionen af hensyn til den sociale og territoriale samhørighed fortsat løbende og på proportionel vis bør tildele medlemsstaterne midler gennem EU's strukturfonde med henblik på at bekæmpe enhver social og geografisk kløft, når det gælder adgangen til de nationale infrastrukturer, samt sikre forsyningssikkerheden.

4.4 EØSU henleder opmærksomheden på, at behovet for velegnede, moderne, fleksible, bæredygtige og lettilgængelige (navnlig for handicappede) infrastrukturnet ikke kun skal ses ud fra et pengemæssigt perspektiv. Disse investeringer er også nødvendige af hensyn til den sociale og territoriale samhørighed og for at beskytte miljøet, hvilket Kommissionen skal tage højde for ved udvælgelsen af de projekter, EU skal være med til at finansiere.

4.5 Infrastrukturinvesteringer har endvidere væsentlig betydning for EU's og medlemsstaternes sikkerhed, hvilket der bør tages højde for, når projekterne udformes, og godkendelsesproceduren indledes. De er nemlig en forudsætning for, at de isolerede regioner, der endnu eksisterer i EU, kan blive fysisk integreret i Unionen.

4.6 Selv om Unionens økonomiske bidrag på 50 mia. EUR unægtelig er stort, dækker det dog alligevel kun en mindre del af de investeringsbehov, Kommissionen har identificeret.

4.7 Hvorom alting er skal den største del af investeringerne komme fra medlemsstaterne og private investorer, da Unionens økonomiske bidrag blot skal tjene som startkapital med det formål at opmuntre medlemsstaterne og markedet til at foretage yderligere investeringer.

4.8 De budgetmæssige problemer og den nødvendige finanspolitiske konsolidering af de offentlige budgetter får størsteparten af medlemsstaterne til at planlægge nedskæringer eller aflydelse af deres investeringsprogrammer, hvilket uden tvivl vil påvirke tilgangen af midler fra private investorer i negativ retning.

4.9 Det er kun ved at kombinere national og lokal offentlig finansiering og privat finansiering med EU-finansiering, at de fastsatte mål med hensyn til infrastrukturnettene vil kunne nås.

4.10 Infrastrukturinvesteringer bør bidrage til at fremme overgangen til et lavt emissionsniveau i økonomien og samfundet.

4.11 I overensstemmelse med at Kommissionen har forpligtet sig til at integrere Europa 2020-strategiens mål, ikke mindst de klimarelaterede mål, i Unionens programmer og afsætte mindst 20 % af Unionens budget til disse mål, bifalder EØSU Kommissionens plan om at anvende EU's budget til investeringer og udløse en multiplikatoreffekt, hvorved der rejses privat kapital. Med henblik på at mindske usikkerheden omkring reguleringstiltag og reducere finansieringsomkostningerne for tredjepartsinvestorer, der er på udkig efter langsigtede investeringsmuligheder, og eftersom den klassiske finansiering af investeringer gennem offentlige midler viser sig at være mere og mere vanskelig i disse krisetider, udgør anvendelsen af en ny type finansieringsmidler i EU i tæt samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank – under visse forbehold (se udtalelse TEN/472) – en supplerende og innovativ løsning til at tiltrække

kapital fra pensionsfonde, forsikringselskaber og andre aktører på kapitalmarkedet, der er interesserede i at investere i langsigtede europæiske projekter.

4.12 Selvom EØSU anerkender Kommissionens hensigt om efter eget udsagn at finde nye koncepter til at mobilisere en større del af den private opsparing, vurderer udvalget, at disse løsningsmodeller ikke udelukkende bør rettes mod storkapitalen, men tilrettelægges på en sådan måde, at de også kan interessere småsparere.

4.13 I mangel på andre mulige løsninger kan EØSU kun beklage visse medlemsstaters forbehold over for, eller ligefrem modstand imod, projektobligationer til infrastrukturprojekter, og udvalget håber, at pilotfasen, der skal løbe af stablen i perioden 2012-2013, og hvor der vil blive brugt op til 230 mio. EUR af EU's nuværende budget, kan få kapitalmarkeder, pensionsfonde, forsikringselskaber osv. til at foretage langsigtede investeringer og bevise, at der er tale om velbegrundede tiltag.

Bruxelles, den 22. februar 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
